తీయని కలలూ తీరని వెతలూ

జయలక్ష్మి

రెక్కలు చాచుకున్న చిన్నసైజు విమానంలావున్న నీలిరంగు పెద్దకారు మెత్తగా మృదువుగా జారిపోతోంది.

శైలజ కొద్దిగా కనురెప్పలెత్తి సాగర్ వైపు చూసింది. అతను ముందుకి చూస్తూ మరేదో ఆలోచిస్తూ డ్రైవ్ చేస్తున్నాడు.

పట్టుదలని సూచిస్తూ ఎత్తైన నాసిక చలాకీగా చురుకుగా చూసే మెరిసే కళ్ళూ నవ్వీ నవ్వనట్టుండే బలమైన పెదవులు, ఆరడుగుల ఎత్తు. ఎత్తుకి తగిన లావుతో అందంగా హుందాగావున్న సాగర్ ని క్షణం సేపు సర్వం మరచి అలాగే చూస్తూ వుండిపోయింది.

అది గమనించిన సాగర్ తల తిప్పాడు. యిద్దరి చూపులూ కలుసుకున్నాయి.

శైలజ గుండెలు ఝల్లుమన్నాయి. చిన్నడూ ఎరుగని అనుభూతి ఏదో ఆమెని కదిలించింది. సిగ్గుపడుతూ కనురెప్పలు వాల్చేసుకుంది. అది చూసి అతను హాయిగా నవ్వాడు.

—ఆసక్తిగా చదువుతున్న భవాని క్షణంపాటు చదవటం ఆపి కళ్ళు మూసుకుంది.

ఆ శైలజ ఎవరో కాదు— తనే! అనురాగాన్నంతటినీ తనలో దాచేసుకుంటూ సిగ్గుల మొగ్గలా కూర్చుంది తను. సాగర్ తనవైపే చిలిపిగా ఆప్యాయంగా చూస్తున్నాడు.

ఎంతటి అందమైన అనుభూతి!

'ఎన్నిసార్లు పిలవాలే నిన్ను? అన్నం పెట్టి పావుగంటయ్యింది. అందరూ తిని లేచి పోయారు కూడా, ఆ పుస్తకాలుంటే చాలు తిండీ తిప్పలుకూడా అవసరంలేదు. కూటికీ గుడ్డకీ పనికిరాని చదువులు' కోపంగా కూతురి చేతిలోని వారపత్రిక లాగి అవతల పడేసింది జానకమ్మ.

'అబ్బ. వస్తున్నానమ్మా' విసుక్కుంటూ పత్రిక అందుకోబోయింది భవాని.

'అన్నం తిన్నాక చదువుకోరాదమ్మా' ప్రక్కగదిలోనుండి వస్తూ మందలింపుగా అన్నారు రాజశేఖరంగారు.

మనస్సులో విసుక్కుంటూనే మరి గత్యంతరంలేక వెళ్ళి పీటమీద చతికిలబడింది.

'కాస్త నిదానంగానే తిను. అవతల రాచకార్యాలేవీ మునిగిపోవటంలేదు. ఆ పత్రికని ఎవరూ ఎత్తుకుపోరులే' గబగబా నోట్లో కుక్కుకుంటున్న కూతుర్ని కోపంగా చూస్తూ మందలించబోయింది.

'నేనెట్లా తింటే నీకెందుకమ్మా? అన్నిటికీ సాధిస్తావు?' చిరాగ్గా అనేసి సగం తిన్న కంచంలో చెయ్యి కడిగేసి లేచిపోయింది భవాని.

మనస్సంతా వారపత్రికలో తన అభిమాన రచయిత్రి వ్రాసిన కొత్త సీరియల్ మీదే వుంది. సశేషం వరకూ ఆసక్తిగా, ఆదుర్దాగా ఒకసారి చదివేసి ఆ తరువాత తీరికగా ఆలోచిస్తూ మరోసారి ఆ దృశ్యాలని మనస్సులో హత్తుకుని పోయేలా నిదానంగా చదివితేనే కానీ మనస్సు కుదుటపడదు.

'వింటున్నారా మీ కూతురి మాటలు? రేపో మాపో మరో యింటికి పోతుంది. ఏం చదువు తెమ్మని చూస్తూ ఊరుకుంటే.

'దీని ఆగడాలు మరీ విపరీతంగా వున్నాయి: ఆ వెళ్ళేచోటునకూడా యిలాగే చిటపట లాడితే నలుగురూ ఏమనరూ? ఏట్లా పెంచిందమ్మా ఆ తల్లి అని......'

జానకమ్మ చదివే దండకం వినకూడదని ఎంతగా చెవులు మూసుకున్నా ఆవిడ గొంతు సహజంగా పెద్దది కావటంతో ప్రతి అక్షరం పొల్లుపోకుండా వినపడుతూనే వుంది. భవాని యిదివరకటిలా ఏకాగ్రతతో సీరియల్ చదవలేకపోతోంది.

ప్రఖ్యాత చిత్రకారుడు ఆ కథకి అనుగుణంగా వేసిన బొమ్మలనిచూస్తూ వుండిపోయింది.

తన అందమైన కళ్ళని మరింత పెద్దవి చేసి తదేకంగా చూస్తున్న శైలజని అపురూపంగా సజీవంగా చిత్రీకరించాడు. ముందుకి దృష్టి సారించిన సాగర్ బలమైన భుజాలు, స్టీరింగ్ మీదవున్న చేతులు మాత్రమే కనపడుతున్నాయి.

'భవానీ, యిలా రా' తండ్రిగొంతు గంభీరంగా వినపడటంతో అయిష్టంగానే లేచి అతి జాగ్రత్తగా, నలగకుండా పత్రిక టేబులుమీదపెట్టి నెమ్మదిగా వెళ్ళింది.

'యివాళ అమ్మ ఏంకూర వండిందో పెద్దక్కని చెప్పమనక్కా చూద్దాం' హాస్యంగా అన్నాడు రవి.

'ఆవిడగారి అభిమాన రచయిత్రి వ్రాసిన కొత్త సీరియల్ చదువుతూ అన్నంకాదు సున్నం పెట్టినా మాట్లాడకుండా తినేసి వస్తుంది నాయనా' పద్మిని వేళాకోళంగా అంది.

'మీరు వెళ్ళి చదువుకోండి' వినుకూ్కంటు న్నట్టుగా వున్న తండ్రి గొంతువిని ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకుని మారు మాట్లాడకుండా అవతలకి వెళ్ళిపోయారు.

'చూడమ్మా. భవానీ, నీ తరువాత యిద్దరు పిల్లలున్నారు. వాళ్ళకి బుద్ధి చెప్పేలా నీ ప్రవర్తన వుండాలేకానీ నిన్ను లోకువగా చూసేలా వుండకూడదు'

కసిగా క్రింద పెదవి నొక్కిపెట్టింది. యిది చెప్పటానికా తనని డిస్టర్బ్ చేసింది!

'చదువుకోమంటే నా కిష్టం లేదన్నావు. పెళ్ళి చేస్తామంటే వచ్చిన సంబంధాలేమీ నీకు నచ్చటం లేదు. నీ మనస్సులోవున్న మాటేదో సూటిగా చెప్పు'

భవాని మాట్లాడలేదు. సన్నగా అందంగా వున్న మెరుస్తున్న తన పొడుగాటి గోళ్ళని చూసుకుంటూ ఉలవంచుకుంది.

తీయని కలలూ...

'అలా మూగనోము పడితే ఎలాగమ్మా? మొన్న చూసి వెళ్ళిన కుర్రాడు అన్నివిధాల బావున్నాడు. పిల్ల నచ్చిందని కబురుచేసారు. త్వరలోనే ముహూర్తం పెట్టించేద్దాం అనుకుంటున్నాం.'

అంతా నిర్ణయం అయిపోయినట్టు మాట్లాడుతున్న తండ్రిని రోషంగా చూసింది. 'నా యిష్టాయిష్టాలు మీకు అవసరంలేదా నాన్నా?'

'ఏం? నీకెందుకు యిష్టంలేకపోవాలి? అతనికి ఎక్కడయినా వంకవుందా? యిదివరకంతా వచ్చిన వాళ్ళు నీకు నచ్చలేదేమో పోనీ లెమ్మని సరిపెట్టుకున్నాం. ఈ అబ్బాయికి అందం వుంది. కాస్తో కూస్తో ఆస్తి వుంది. చదువుంది. గవర్నమెంటు ఉద్యోగం వుంది. యింకేంకావాలి?' చేతిలో పని వదలిపెట్టి వంటింట్లోనుండి వచ్చింది జానకమ్మ.

'ఆఁ. గవర్నమెంటు ఉద్యోగం' గుమస్తాగిరికూడా గొప్ప ఉద్యోగమే' వెక్కిరింతగా అంది భవాని.

కూతురి ముఖంలోకి పరిశీలనగా చూసారు రాజశేఖరంగారు.

'గుమస్తాకాక కలెక్టరు వస్తాడనుకుంటున్నావా మన తాహతుకి, మనం యిచ్చే కట్నానికి?' కూతురి అమాయకత్వానికి మూర్ఖత్వానికి విస్తుపోతూ కోపంగా అడిగింది జానకమ్మ.

'కలెక్టరే వస్తాడో కోటీశ్వరుడే వస్తాడో నీకేం తెలుసు?' మనస్సులో గొణుక్కుంది.

'అంటే కేవలం అతను గుమస్తా అనేనా నీ అభ్యంతరం?' సూటిగా చూస్తూ అడిగారు రాజశేఖరంగారు. 'మొదట నేనూ గుమస్తాగానే చేరాను. అవకాశం అదృష్టం కలిసి వస్తే అతనూ ఆఫీసరవుతాడు. యింతవరకూవచ్చిన అన్ని సంబంధాలలోనూ యిది చాలా బావుంది. నువ్వు నిదానంగా ఆలోచించు. అనుభవంలేని నువ్వు కథలూ, సినిమాలు చూసి ఏవేవో ఊహించుకోవచ్చు. కట్నం రాలనిదే ఎన్ని ఉపన్యాసాలిచ్చినా ఆశయాలువెల్లడించినా ఎవడూ తాళి కట్టడు. మన తాహతుకి యింతకి మించిన సంబంధంరాదు. మంచి సంబంధం అనే దృష్టితో మొదట అనుకున్న దానికంటే యింకా రెండువేలు ఎక్కువ పెడుతున్నాం.'

భవాని అసహనంగా కుర్చీలో కూర్చుంది. రాత్రి అంతా హితబోధచేసి తనచేత 'ఊ' అనిపించాలని కాబోలు వీళ్ళ తాపత్రయం: ప్రపంచం తలక్రిందులయినా సరే తన నిర్ణయం మారేదిలేదు.

వాళ్ళ గుదిబండ దించుకోవాలని, పెళ్ళి చేసి తనని యింటికి పంపిస్తే బాధ్యత తీరిపోతుందని అనుకుంటున్నారే కానీ నూరేళ్ళు జీవితం అనుభవించవలసిన తను యిప్పుడు అతని అందానికి ప్రలోభపడితే ఆ తరువాత జీవితం అంతా చాలీ చాలని జీతంతో ఆర్థికంగా యిబ్బందులు పడుతూ అసంతృప్తిగా బ్రతకాలి.

అతను అందంగా లేడని అనలేదు కానీ తను కలలు కనే హీరోలా ఆరడుగులపొడవు లేడు. ఆడవాళ్ళ ముఖంలా సుకుమారంగా వున్నాడేకానీ అతనిలో గాంభీర్యం, చురుకుతనం లేవు. ఎంతో మెత్తనివాడిలా అమాయకంగా కనిపించాడు. తనని శాసించేలా వుండాలేకానీ అడుగులకి మడుగులు ఒత్తేవాడయితే భర్తంటే గౌరవం ఏముంటుంది?

ఏడుకొండలాడికి మొక్కు

ఎంకటేశా
ఎంకటారమణా
ఎంతకష్టంబైన
ఎదురించినిలు
ఎక్కద కొండస్తే
ఎకశక్య లెంచ
ఎదురీత వచ్చు
ఎవరుసెప్పిన
ఎందరుకొట్టిన
ఎండలోనుందు
ఎండిపోవను
ఎదలో ఉందు
ఎగిరిపడను
ఎరుగరునన్ను
ఎంగిలి తినను
ఎండు కొంతి నోళ్ళ
ఎంత ఘాటో ఎరుగుదువస్స
ఎట్లోర్సునో
ఎరిగి సెప్పు
సంరచ్చించవా సరస్వతీగిరిన్ సంకటేశా.

—శ్రీమతి సరస్వతీగిరి

తీయని కలలూ...

'పరిస్థితులతో రాజీపడటం నేర్చుకోవాలమ్మా. ఎప్పుడన్నా మనకి ఏదేదో కావాలనే ఆశ పీడిస్తున్నా వుంటుంది, నీకు ఏ డాక్టరునో ఆఫీసరునో చేసుకోవాలని వున్నా అన్ని వేలు పోయగల స్తోమత నాకు లేదు. లేపి వాళ్ళకి కబురు చేస్తాను' తన నిర్ణయం స్పష్టంగా చెప్పేసి వెళ్ళిపోయారాయన.

భవాని మారు మాట్లాడకుండా తన మంచంమీద పడుకుంది. జాలిగా తనని చూస్తున్న చుక్కలనీ, సానుభూతి కురిపిస్తున్నట్టు మౌనంగా నిలబడిపోయిన చెట్లనీ చూస్తూ ఆలోచనలలో పడింది.

చిన్నతనం నుండీ తన చెయ్యి చూసిన ప్రతి జ్యోతిష్కుడూ తనో లక్షాధికారి యింటి కోడలవుతుందనే చెప్పారు. చిలక జోస్యం, సోదమ్మ అంతా తనదీ గొప్ప జాతకమని, అదృష్టవంతురాలనీ చెప్పారు.

తనకు డబ్బు లేకపోవచ్చు కానీ అందం వుంది. అందమైన వయస్సు వుంది. ఎన్ని కథలలో తను చదవటంలేదు? ఎన్ని సినిమాలలో చూడటంలేదు? తిండానికి కూడా సరిగ్గా లేని యింటి ఆడపడుచులని బాగా చదువూ డబ్బూ సంస్కారం వున్న యువకులు కావాలని వెంటపడి ఆ అమ్మాయిని ఒప్పించి మరీ చేసుకోవటంలేదూ?

ఏవో కథలవరకూ పోవటం దేనికి? కాంతాన్ని వాళ్ళ బంధువుల పెళ్ళిలో చూసి కానీ కట్నం అడగకుండా పెళ్ళి చేసుకుని మరో ఏడాదిలో ఎంచక్కా ఫారెన్ తీసుకుని వెళ్ళలేదూ అతను?

కాంతం తన కంటే ఆనందంగా వుంటుందా?

ఫారెన్ వెళ్ళకపోతేమానీ లక్షలూ కోట్లూ లేకపోతే పోనీ కనీసం ఆర్థికంగా యిబ్బందులు పడకుండా వుండేలా ఆస్తీ, వెంటాడేటట్టు కోరుకునే 'కౌగిలి' స్వేచ్ఛత వుండాలి తన భర్తకి.

ఊహ వచ్చినప్పటినుండీ కథలూ నవలలూ చదువుతోంది. చాలా ఖర్చయిపోతోందని నాన్నగారు వారించబోయినా, అమ్మ కోప్పడినా పట్టుపట్టి తెలుగులో వచ్చే వార మాస పత్రికలన్నీ తెప్పించి ఒక అక్షరం పొల్లుపోకుండా చదువుతోంది.

భార్యాభర్తలమధ్య మనస్పర్థలు, చాలీ చాలని జీతాలతో బాధ్యతల బరువులతో, అసంతృప్తిగా బరువుగా బ్రతుకులని ఈడ్చుకుని వస్తున్న మధ్యతరగతి సంసారాల గురించి ఎంతో సహజంగా యధాతథంగా వ్రాసారు కొందరు రచయితలు, రచయిత్రులు.

అటువంటి కథలూ నవలలూ చదువుతున్నంతసేపూ మనస్సంతా అదోలా అయిపోతుంది. యిన్ని సమస్యల తోరణమా జీవితం? అని భయం వేస్తుంది.

మరికొందరి రచనలు చదువుతున్నంత సేపూ మనస్సు ఊహాలోకాల్లో విహరిస్తూ వుంటుంది ఎన్నో బాధలనయినా తాత్కాలికంగా మరచిపోయి ఆ పాత్రలలో కథలో లీనమైపోతుంది మనస్సు.

యింట్లో బియ్యం, పంచదారవంటి అత్యవసరవస్తువులు లేక వంటచేయటం ఎలాగా అని మథనపడుతున్న యిల్లాలు అటువంటి నవల చదవటం మొదలుపెట్టిందంటే పూర్తిచేసేవరకూ తన దిగుళ్ళని పూర్తిగా మరచిపోతుంది. పాత్రధారుల కలలో తేలిపోతుంది మనస్సు.

సంసారం గడవక ఉద్యోగంలో చేరిన అమ్మాయిని తొలి చూపులోనే ప్రేమిస్తాడు, యింకా పెళ్ళికాని అందమైన ఆఫీసరు లేక యజమాని. కాని అబ్బాయి తొందరపడి తన ప్రేమని వెల్లడించడు. కొంత కాలమయ్యాక ఒక శుభ ముహూర్తాన తన హృదయం విప్పి ఆమె ముందు పరుస్తాడు. కానీ ఆ అమ్మాయికి అందంతోపాటు బోలెడు అభిమానంకూడా వుంటుంది. తన బాధ్యతలని తలుచుకుని 'నో' అంటుంది. 'నీ వాళ్ళు నావాళ్ళు కారా' అని డైలాగులు చెప్పి ఒప్పించబోతాడు. నాలుగువారాల సీరియలు నడిచేవరకూ అమ్మాయి ఒప్పుకోదు. చివరికి అతనిలోని నిజాయితీనీ, గాఢమైన అనురాగాన్ని గ్రహించి సరే అనబోయేంతలో ఏవో అపార్థాలూ అనుమానాలూ. షరా మామూలే! మధ్యలో విలనులా కనిపించకపోయినా అటువంటిపాత్రలు—బోలెడు సస్పెన్స్. చివరికి తీయని విరహం. గుండెలుకోసే బాధ, బోలెడు కథ అయినాక అమ్మాయి నిస్సంకోచంగా అబ్బాయి చాపిన చేతుల్లో వాలిపోయి 'కౌగిలిలో' కరిగిపోవటంతో చదివే పాఠకుల మనస్సులు తేలికయ్యి హాయిగా తేలికగా నిట్టూరుస్తారు. అంతవరకూ ఊపిరి కూడా తీరుబడిగా తీసుకోవాలనిపించదు. అన్నం తిన్నా రుచించదు. మరో ధ్యాస వుండదు. కథ మధ్యలో ఏ అవాంతరం వచ్చినా ఎవరయినా పలకరించినా ఖూనీ చేయాలన్నంత కోపం వస్తుంది.

'దాని మనస్సేమిటో అంతుపట్టకుండా వుంది. ఎవరినయినా మనస్సులో వుంచుకుని వద్దంటోందేమో నెమ్మదిగా బుజ్జగించి కనుక్కోరాదూ?' ప్రక్కగదిలోనుండి తండ్రి కంఠస్వరం నెమ్మదిగా వినపడి ఉలిక్కిపడింది.

'ఆ పిచ్చివేషాలు మన యింటా బయటా

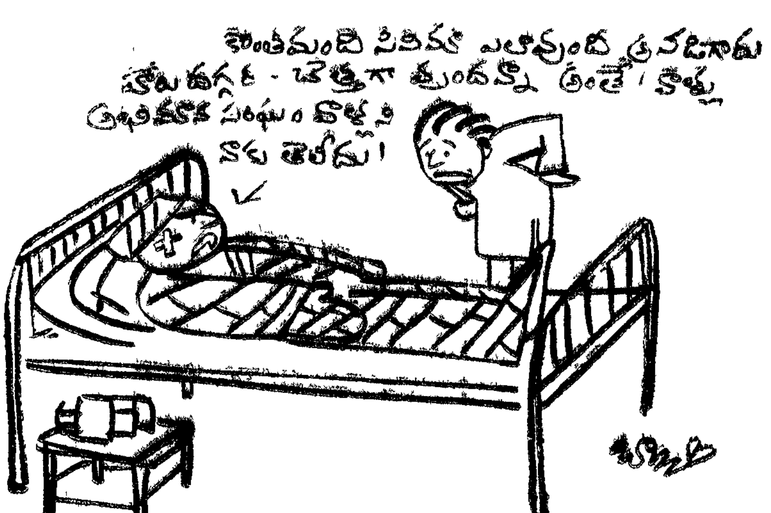

లేవు. లేనిపోనివి తెచ్చిపెట్టకండి. కొంప దీసి అది ఏ కులంవాడినో ప్రేమించానంటే చేస్తారేమిటి? యిప్పటికే చదువిచ్చి నెత్తి కెక్కించుకున్నాం. చాలు' తల్లి విసుక్కోవటం విని కోపంగా మూతి ముడుచుకుంది.

అమ్మ ఎప్పుడూ యింతే! పెళ్ళి చేసి ఎప్పుడు యింట్లోనుండి తరిమివేద్దామా అని చూస్తుంది. తను ఛస్తే ఈ పెళ్ళికి అంగీకరించదు. అంతగా అవసరం అయితే అవివాహితగానయినా వుండిపోతుందే కానీ కలలూ కోరికలు చంపుకుని ఎవరో ఒకరిని వివాహం చేసుకోదు.

తన నిర్ణయానికి తిరుగులేదు. అంతే!

ఆ రాత్రి చాలాసేపటివరకూ నిద్రపోలేదు భవాని.

* * *

'నా కిష్టంలేని పెళ్ళిచేసి నా గొంతు కోయాలని చూస్తున్నారు మీరు. అంత బలవంతంగా చేసారంటే చివరికి నా శవాన్ని చూస్తారు' శపథం చేస్తున్నట్టు అంటున్న కూతుర్ని చూసి మొదట నివ్వెరబోయి ఆ తరువాత తిట్టి బ్రతిమాలి శతవిధాల నచ్చచెప్పి చివరికి విసుగెత్తి 'నీ మూర్ఖత్వానికి నువ్వే బాధపడతావు చివరికి' అని కోప్పడి ఆ సంబంధం విరమించుకున్నారు.

భవాని బాగా ఆలోచించి ఒక నిశ్చయానికి వచ్చింది. తన భవిష్యత్తుకి బంగరుబాట తనే వేసుకోవాలి. అవసరమైతే తన కాళ్ళ మీద తానే నిలబడకలగాలి. అందుకు నాందిగా టైప్ నేర్చుకుంటానని చెప్పిననాడు జానకమ్మ యింకా కూతురికి పెళ్ళికాదేమోనన్న భయంతో గొడవచేసి బాధపడింది ఊరికే కూర్చునే బదులు అదే నయమని సరేనన్నారు రాజశేఖరంగారు.

టైప్ మిషన్‌మీద అందంగా చురుకుగా కదిలే సుకుమారమైన వేళ్ళని చూసుకుంటూ మురిసిపోయేది భవాని. ఏదో నవలలో కథానాయకి తెల్లటి పొడుగాటివేళ్ళని, వాటి నాజూకు తనాన్ని తొలిగా చూస్తాడు. కథానాయకుడు ఆ తరువాతే ఆమె ముఖాన్ని చూసి ప్రేమిస్తాడు.

ప్రతిరోజూ పదకొండుగంటలకి యినిస్టిట్యూటుకి వెళ్ళే సమయానికి అందమైన పెద్దకారులో తెల్లటి యూనిఫారమ్‌లో వున్న డ్రైవర్ను వెనుక

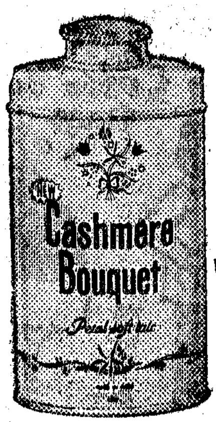

కాశ్మీర్ బొకే యొక్క అవ్యక్త మధుర సౌరభాలకు వశ్యులై పొండి. మీ సేద దేర్చి, మీకు ఊరట గూర్చి, మిమ్ము చల్లగా, ఉల్లాసవంతంగా ఉంచగల, పూరేకుల వలే మృదువైన, సౌందర్య సాధకమైన టాల్కు. సౌమ్యముగా అంటిపెట్టుకొనియుండే దాని వినూత్న సుమ సౌరభం గంటల తరబడి అవ్యక్తంగా మిమ్ముల నావరించి యుంటుంది.

క్రొత్త సర్వశ్రేష్ఠమైన సుమసౌరభముల సమ్మోహనకరమైన సమ్మేళనం!

సీటులో ఒక్క ప్రక్కగా కూర్చుని ఒక యువకుడు కనిపించేవాడు. తన ప్రక్కగా మెత్తగా జారిపోతున్న ఆ కారునీ, అతన్నీ చూడటం. అతని అలవాట్లేమిటో, అంత పొడుగాటి కారున్న అతను ఎంత పెద్ద భవంతిలో వుంటాడో ఆలోచిస్తూ వుండగానే రోజులు వారాలు దొర్లిపోయాయి.

ప్రతిరోజూ ఒకే సమయానికి ఒక్క నిముషం అటూ యిటూ కాకుండా వెళ్లేవాడతను. అందుకే ఎంత అవసరం వచ్చినా సరే క్షణం వ్యర్థంకాకుండా ఆ సమయానికే బయలుదేరేది, ప్రతినిత్యం కనపడటంతో అతనూ యథాలాపంగా చూసేవాడు. ఆ చూపులో తన చూపులు కలవగానే చటుక్కున కళ్లు వాల్చేసుకుని సిగ్గుపడిపోయేది. 'గుండె జల్లుమన్నదీ' అని పాడుకోవాలనిపించేది. ఏవేవో అందమైన కలలు. తీయని ఊహలు.

ప్రేమకథలని ఒకటికి రెండుసార్లు చదివి చదివి అదే ధోరణిలో ఆలోచించటానికి అలవాటుపడిన మనస్సు అతని చుట్టూ ఎన్నెన్నో ఊహలల్లేది. ఒకసారి అతను తననిచూసి నవ్వినట్టనిపించి ఆరాత్రి అంతా నిద్రపోలేదు. మరురోజు తనూ సమాధానంగా నవ్వాలని రోజుకంటే మరోగంట ఎక్కువసేపు శ్రద్ధగా అలంకరించుకుంది.

ఎదురుగా కారు మలుపు తిరగటం చూసిన భవాని గుండెలు అతివేగంగా స్పందించాయి. కారు దగ్గరగా వస్తున్నకొద్దీ అడుగులు తడబడ్డాయి. కారు వేగం తగ్గింది. హృదయం ఆగిపోయినట్లనిపించింది. కారు ఆపి పలకరిస్తే అలా కాఫీ తాగివద్దామని ఆహ్వానిస్తే వెళ్ళటమా మానటమా అని గబగబా ఆలోచిస్తోంది.

అంతలోనే ప్రక్కగా మెత్తగా జారిపోయింది కారు. రోజులాగే ఆ రోజు యథాలాపంగా చూసాడతను, కానీ—అతను రోజులా ఒంటరిగా లేడు. తెల్లని పాలరాతి బొమ్మలావున్న యువతి మరింత అందంగా అలంకరించుకుని మృదువుగా నవ్వుతూ అతనితో ఏవో ఖబుర్లు చెబుతోంది. ముందుసీట్లో డ్రైవరు ప్రక్కన బొద్దుగా తెల్లటి బొచ్చుకుక్క ఠీవిగా నిలబడి వచ్చేపోయే కార్లని చూస్తోంది.

తీయని కలలూ...

భవానికి గుండె ఆగిపోయినట్లనిపించింది. తన ఆశలన్నిటిని సజీవంగా ఎవరో కాల్చేసినట్లనిపించింది.

ఆ రోజన్నీ తప్పులే కొట్టింది. పరీక్షలు దగ్గర్లో పడ్డాయి, యింకా యిన్ని తప్పులు పడితే ఎలాగని మాస్టారు కోప్పడ్డారు. ఆపూట అన్నం తినలేదు. ఎవరయినా పలకరిస్తే కసిరికొట్టి అందరిచేతా చివాట్లు తింది.

మరో ఏడాది గడిచింది.

రెండుసార్లు హైస్ లోయర్ పరిక్ష తప్పింది. యిదివరకటిలా సంబంధాలు ఎక్కువగా రావటంలేదు. ఆ వచ్చిన ఒకటీ అరా—కట్నం చాలలేదని, పిల్ల మరీ పొడుగయ్యిందనీ వయసుతేడా చాలదనో వెళ్లిపోతున్నారు.

పద్మిని బి. ఏ. ప్యాసయ్యింది. యిప్పుడు పెళ్ళిళ్ళ పేరయ్య ఆ పిల్లకి చాలా సంబంధాలు తెస్తున్నాడు. ఈ కాలంలో ఎవరికి కుదిరితే వాళ్ళకే ముందు చేయాలని పెద్దపిల్లకోసం కాలయాపనచేస్తే ఈ లోపల వీళ్ళు జారుకుంటారని తొందరచేస్తూ హితబోధ చేస్తున్నాడు.

పద్మిని చదివిన కాలేజీలో కొత్తగాచేరిన లెక్చరర్ తనకి ఆ అమ్మాయి నచ్చిందని, పెళ్ళిచేసుకుంటానని కబురుచేసాడు. తను కన్న కలలు తనని అవహసిస్తూ, అమ్మా నాన్నా చూసిన వరుడ్ని ఎవరు, ఏం చదివాడనయినా అడగకుండా చేసుకుంటానని కబుర్లు చెప్పే చెల్లెలి విషయంలో నిజం కావటంతో భవాని అసూయపడకుండా వుండలేకపోయింది.

ఇద్దరి పెళ్ళిళ్ళు ఒకేసారి చేసితీరాలన్న పట్టుదలతో చాలా గట్టిగా ప్రయత్నించి శంకరయ్యని పెళ్ళిచూపులకి తీసుకుని వచ్చారు. మాటవరుసకయినా తనని అడగకుండా తాంబూలాలు పుచ్చుకున్నారు. యిది వరకటిలా గట్టిగా ప్రతిఘటించలేకపోయింది. ఆ కలలు కరిగిపోలేదు కానీ తీరతాయన్న ఆశపోయింది. యింట్లో, చుట్టుప్రక్కల బంధువులందరి దృష్టిలో చులకనైపోయింది.

చదవకుండా, ఉద్యోగంచేయకుండా పెళ్ళిచేసుకోకుండా ఏంచేస్తావు? అని పరిచయం వున్న వాళ్ళంతా సవాలక్షప్రశ్నలు, హితబోధలు.

యిన్ని కలలుకని అందులో ఏ ఒక్కటీ నెరవేరదని తెలిసి పెళ్ళిచేసుకోవటం తన కిష్టంలేదు కానీ చేసుకోక తప్పదు. బలవంతంగానయినా తీసికెళ్ళి పీటలమీద కూర్చోబెట్టి ఆ మూడుముడులూ వేయించేస్తారు.

ఎంతో ఆనందంగా ఉత్సాహంగా ఆ శుభముహూర్తం కోసం ఎదురు చూస్తున్న చెల్లాయిని అసూయగా చూస్తూ బలిపీఠానికి సిద్ధమైంది.

కానీ—తను కోరుకున్న జీవితం కాదిది. సాయంకాలం కాగానే షికారు కెళ్లాలని, సరదాగా వారానికో రెండు సినిమాలయినా, చూడాలని, అందమైన ఖరీదయిన చీరలు కొనుక్కోవాలని, ఒకరినొకరు నిర్మలంగా గాఢంగా ప్రేమించుకుంటూ కలతలు లేకుండా అన్యోన్యంగా వుండాలనే కోరికలేవీ నిజం కాలేదు.

నెలకి ఒక సినిమాకయినా తీసుకుని వెళ్లమని పోరినా అతను వినిపించుకోడు. ఒకటో అరో పుట్టింటివాళ్లు పెట్టిన చీరలున్నాయి యింకా ఎందుకు? ఎక్కడికి వెళతావు? అంటూ తప్పించుకుంటాడు. సాయంకాలం ఏనాడూ వేళకి యింటికి రాడు. పేకాడి, సిగరెట్లుతాగి డబ్బూ, ఆరోగ్యం తగలేస్తూ ఏ అర్ధరాత్రో యింటికి చేరతాడు. మర్నాడు ఉదయం ఏ తొమ్మిదింటికో లేచి ఆదరాబాదరగా ముఖం కడుక్కుని యిష్టమైతే స్నానం

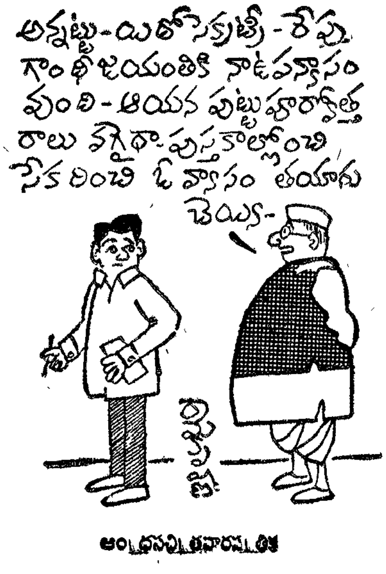

చేసి లేకపోతే అట్లాగే రెండు మెతుకులు కొరికి ఆఫీసుకి పరిగెడతాడు. ఫస్టుతారీకున జీతం అంతా తెచ్చి తన చేతుల్లో పెట్టి 'నువ్వే వాడు, అంటాడేమోనని ఆశపడేది మొదట్లో. అలా అనకపోగా యింట్లో వుండేదానికి నీకెందుకు డబ్బులు అని విసుక్కుంటూ ఏ రూపాయో అర్ధో చేతుల్లో పెట్టేవాడు.

పద్మనికి ఏడాది తిరగకుండా ఎడ్వర్ టైజ్‌మెంటు బొమ్మలా బొద్దుగా ముద్దుగా వుండే పాపాయి పుట్టింది. వాళ్ళ దాంపత్యం ఎంతో అన్యోన్యంగా ఆదర్శ వంతంగా వుంది.

వుండుకి కారం చల్లినట్టు తను చేసుకోనని మొండికెత్తిన అందమైన అబ్బాయి పొరుగున ముచ్చటగా యిద్దరు పిల్లలతో తలొకీ అయిన భార్యతో కాపురం వుంటున్నాడు. సాయంకాలం పూట భార్యనీ పిల్లలనీ స్కూటరుమీద షికారుకో సినిమాకో బంధువులింటికో తీసుకుని వెళుతూ వుంటాడు. కిటికీలోనుండి దిగులుగా వాళ్ళని చూస్తూ నిలబడటం తనవంతు.

ఆలోచనలతో అలసిపోయి చిరాకుగా గడియారం తీసి చూసింది. అది తొమ్మిది అంకెదగ్గర ఆగిపోయింది!

శంకరయ్య వచ్చేజాడ ఎక్కడా కనిపించటం లేదు. ఆకలివేస్తున్నా చల్లగా అతిపోయిన అన్నం ఒక్కతీ కూర్చుని తినా లనిపించలేదు.

లేచి మంచినీళ్ళు గ్లాసెడు తాగి ప్రక్కింటావిడ నడిగి తెచ్చుకున్న వ్రతిక అందుకుంది.

ముంగురులని సవరిస్తూ చటుక్కున ముందుకి వంగి కనురెప్పలమీద ముద్దు పెట్టుకున్నాడు సాగర్.

శైలజ అలవోకగా తెచ్చిపెట్టుకున్న కోపంతో చూడబోయి చేతకాక సిగ్గుపడిపోయింది. అది చూసి చిలిపిగా నవ్వుతూ శైలని తన కౌగిలిలోకి లాక్కుంటూ ఆర్తిగా పెదవులమీద ముద్దెట్టుకున్నాడు.

'జన్మజన్మలకీ మనం యిలాగే వుండిపోవాలి...వుండిపోతాం కదూ' అన్నాడు మృదువుగా.

—చదువుతున్న పుస్తకం విసిరికొట్టి దిండులో ముఖం దాచుకుంది భవాని, కళ్ళవెంట నీళ్ళు టోటబోటా కారిపోయాయి. ●

పిల్లలు-ఆరోగ్యము

తెలుసుకోతగిన కొన్ని ముఖ్య విషయాలు

డాక్టర్ కె వెంకటేశ్వర రావు

పిల్లలకి మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా గాని, ఆముదంగానీ ప్రతిరోజూ యివ్వటం మంచిది కాదు. కొందరు తల్లులు పిల్లలు ఏడవగానే పాల పీక నోట్లో పెట్టి తమ పనుల్లో మునిగి పోతారు. అలా చేయడం వల్ల గాలి కడుపులోకి పోయి పిల్లలకి కడుపు ఉబ్బరం, విరోచనాలు అవటం జరుగుతుంది.

ప్లాస్టిక్ పాలసీసాలని, ఇతర సీసాలని పాలు పట్టడానికి ఉపయోగించకూడదు. ఒకవైపు మూతి ఉన్నటు వంటివి, పడవలాంటి ఆకారం గల గాజు పాల సీసాలనే ఉపయోగించాలి.

పిల్లలకి పుట్టగానే కొంతమంది బొడ్డులోనూ, చెవుల్లోనూ నూనె వేస్తుంటారు. సరిగా కాచని నూనె వెయ్యడం వల్ల సూక్ష్మక్రిములు చేరి చీము పట్టడం తప్ప నూనె వెయ్యడం వల్ల ప్రయోజనం ఏమీ లేదు.

సరిగా తెలియని, వైద్యుడు నిర్ణయించని మందులని ఎవరికి వారే పిల్లలకి వాడకూడదు. ఇలా వాడటం వల్ల అనేక యిబ్బందులు కలగటానికి అవకాశం ఉంది.

పిల్లలు పుట్టిన వెంటనే తల గుండ్రంగా రావడానికి కొంతమంది మంత్రసానులు, తదితరులు వారి తలని నొక్కడం యిప్పటికీ అక్కడక్కడ జరుగుతూ ఉంటుంది. అలా చేయడం వల్ల అనేక ప్రమాదాలు, చిక్కులు ఏర్పడడానికి అవకాశం ఉంది.

పిల్లల ఆహారంలో ప్రతిరోజూ పప్పు పదార్థాలు ఉండేటట్లు చూడటం చాలాముఖ్యం. వేయించిన శనగపప్పు పిల్లలకి మంచి శక్తి నిస్తుంది. కడుపు నెప్పి వస్తుందని కొందరు భయపడ్తారు కానీ దీన్ని పొడివేసి కొంచెం బెల్లం అందులో వేసి పరమాన్నంలాగా కాచి పిల్లలకి యిస్తే వాళ్ళు యిష్టంగా దాన్ని తినటమేగాక బాగా పెరుగుతారు కూడా.

రాగులు బాగా కడిగి, ఎండబెట్టి పిండి విసిరి జావలా కాచి తీపి కోసం బెల్లం లేక పంచదారని అందులో కలిపి పిల్లలకి రోజూ యిస్తే కాల్షియం ఇంకా యితర ముఖ్య ఖనిజములు పిల్లలకి లభ్యమవుతాయి.

పళ్ళు బాగా పెరగటానికి మాంసకృత్తులు, సి. డి విటమినులు, కాల్షియం క్రమంగా శరీరానికి అందుతూ ఉండాలి. అవి లోపించినప్పుడు పలువరుస క్రమం తప్పడం, పెరుగుదల సరిగా లేక పోవడం జరుగుతుంది.

ఐస్ క్రీములు, చాక్లెట్లు, తీపి పదార్థాలు పిల్లలకి ఎక్కువగా పెడితే పళ్ళు పుచ్చిపోయే ప్రమాదం ఉంది. తీపి పదార్థాలు తిన్న వెంటనే నోటిని నీళ్ళతో పుక్కిలించి శుభ్రం చేయడం మంచిది. గోళ్ళు కొరుక్కోడం, నోట్లో వేళ్ళు వేసుకోడం వల్ల, నాలిక బయటికి చాపుతూ ఉండటం వల్ల పళ్ళు ముందుకు వచ్చి వికృతంగా కన్పిస్తాయి. అలాంటి అలవాట్ల నుంచి పిల్లల్ని తప్పించాలి. ముందుకి వచ్చిన పళ్ళకి క్లిప్ వేయిస్తే సరిగా వస్తాయి.

గరుగ్గా ఉండే పళ్ళపొడులతో పిల్లలకి పళ్ళు తోమకూడదు. వాటివల్ల పంటిపై నుండే ఎనామిల్‌పూత అరిగిపోతుంది. మెత్తటి పొడులని లేక పేస్టునే పళ్ళు తోమడానికి ఉపయోగించాలి.

పిల్లలకి నక్కపొడి, తాంబూలం అలవాటు చేయడం మంచిదికాదు. వాటివల్ల పళ్ళకి హాని జరుగుతుంది. కొంతమంది పిల్లలకి రెండు మూడు వరుసలుగా పళ్ళు వస్తాయి. అలాంటప్పుడు వారిని దంతవైద్యుని వద్దకి తీసికెళ్ళి చికిత్స చేయించాలి. ప్రతి ఆరు నెల్లకొకసారి దంత వైద్యునిచేత పళ్ళు పరీక్ష చేయిస్తే దంత వ్యాధులు దరి చేరవు.